

Upravištvu: Ljubljana, Pucnijska ulica 5.
Telefon št. 31-22, 31-23, 31-24
Inštitut oddelka: Ljubljana, Pucnijska ulica 5 — Telefon št. 31-23, 31-26
Podružnica: Novo mesto: Ljubljanska cesta 42
Računi: za ljubljanske pokrajine pri pošto-železniškem zavodu št. 17.749, za ostale kraje Italije: Servizio Conti Cont. Post. No 11-5115
IZKLIČNO ZASTOPSTVO za oglaševanje v Kt. Italije in tujino: Unione Pubblicità Italiana S. A. MILANO

JUTRO

Izhaja vsak dan razen ponedeljka
Naročnina: ena mesečno Lir 18.—
za tujino vključno s poštenskimi stroški Lir 36.50.
Uredništvo: Ljubljana, Pucnijska ulica št. 5. — Telefon št. 31-22, 31-23, 31-24.
Rokopisi se ne vračajo.
CONCESSIONARIA ESCLUSIVA per la pubblicità di provenienza italiana ed estera: Unione Pubblicità Italiana S. A. MILANO.

Sporočilo maršala Badoglia

Rim, 8. septembra. Agencija Stefani objavlja:

Nocoj ob 19.45 je šef vlade maršal Italije Badoglio podal po radiu naslednje sporočilo:

»Italijanska vlada je v spoznanju nemogućnosti nenehne borbe proti premočni sovražni sili in z namenom, da prihrani nadaljnje in hujše nesreče narodu, pred-

lagala generalu Eisenhowerju, vrhovnemu poveljniku angleško-ameriških združenih oboroženih sil, premirje.

Predlog je bil sprejet. Spritno tega mora prenehati sleherno sovražno dejanje proti angleško-ameriškim oboroženim silam s strani italijanskih oboroženih sil povsod. Odgovorile pa bodo na morebitne napade kakršnega koli drugega izvora.«

POVELJSTVO XI. ARMADNEGA ZBORA

ODREDBA

MI

General Gastone Gambara

Poveljnik XI. Armadnega Zbora,

glede na okoliščine, ki so se pojavile na ozemlju XI. Armadnega Zbora

ukazujemo:

Z objavo te uredbe se na ozemlju pod jurisdikcijo XI. Armadnega Zbora razglašajo

alarmno stanje

1. Med alarmnim stanjem se bodo morale izpolnjevati poleg vseh že obstoječih odredb tudi sledeče:

- a) policijska ura od 20. do 6. ure; vsa pooblastila, ki so bila že prej izstavljena, izgube veljavo za ves čas alarmnega stanja;
- b) brezizjemna prepoved zbiranja in zborovanja vsake vrste;
- c) prepoved kretanja v naseljenih središčih več kot treh oseb skupaj;
- d) vse osebe, ki se kretajo, bodo morale imeti pri sebi veljavni dokument s fotografijo, ki potrjuje njihovo istovetnost;
- e) prekinitve veljavnosti vseh obmejnih izkaznic ter vsakega dovoljenja za prehod (prepustnic);
- f) prepoved ribolova in plovbe;
- g) prekinitve krajevnega in medkrajevnega telegrafskega in telefonskega prometa.

2. IZJEME. — Po policijski uri ali izven naseljenih središč se bodo smeli kretati samo tisti, ki bodo imeli posebno pooblastilo, izdano od Poveljništva XI. Armadnega Zbora ali od Poveljstev Divizij ali od XI. Raggruppamento Guardia alla Frontiera.

Pravkar omenjene osebe bodo smele uporabljati motorna vozila samo, če bodo tudi za to pooblaščen od vojaških oblastev, ki so upravičena izdajati pooblastila za kretanje.

3. KAZNI. — Med alarmnim stanjem bodo takoj ustreljeni vsi tisti, ki bodo:

- izvrševali kakršna koli sovražna dejanja proti postavljenim oblastvom in četam,
- imeli v svoji posesti orožje, municijo in eksplozivne snovi,
- imeli v svoji posesti ponarejene potne liste, o

Pogled na bližnje svetovje v vsemirju

Marsikdo se je pač že vprašal, kateri je najbolj oddaljen svet, ki ga v velikanskem vsemirju lahko še vidimo s prostim očesom. Če v jasni septembrski noči pogledamo na zvezdnato nebo, v dmo na vzhodu verigo petih, skoraj enakih svetlih zvezd v enakih razdaljah. Ta skupina se drži skoraj vzporedno z obzorjem. Zvezde pripadajo skupni Perzeja, Andromede in Pegaza. Nad osrednjo zvezdo v tem svetlem spletu vidimo tudi s prostim očesom med svetlobni oblak, z daljnogledom pa se nam pokaže kakor meglen klopčič. Nemski zvezdogled Simon Marius je opisal ta nenavaden stvar v Andromedi že leta 1612, kmalu potem, ko je bil izdelan prvi daljnogled.

Dolgo so se zvezdogledi pričali o pravi naravi te prikazni: ali pripada našemu zvezdnemu sistemu, ali pa je to poseben zvezdni svet izven Rimske ceste? Sodobni orjaški daljnogledi so soglasno potrdili, da je megla v Andromedi oddaljen svetovni sistem, ki podobno kakor Rimska cesta sestoji iz milijard posameznih sonc, ki pa jih mi lahko opazujemo samo v njihovi celoti kot svetlo meglo. Z velikimi daljnogledi so lahko zvezdogledi spoznali pravo obliko megle v Andromedi tudi na fotografijah. To je orjaška zvezdna spirala čudovite oblike. V vnanji spirali se je dalo to ozvezdje razdeliti celo v posamezne zvezde, s čimer je bila dana možnost, da so s pomočjo gotove vrste spremenljivih zvezd določili oddaljenost tega osamljenega svetovja. Da oddaljenost je od nas n' manj kakor 700.000 svetlobnih let. Svetloba, ki jo zdaj opazujemo, je izhajala od Andromede že v tistih davnih, davnih časih, ko na našem planetu še ni bilo

človeškega bitja. V času, ko je ta svetloba potovala proti Zemlji, se je človeški rod s svojo vednostjo vred tako daleč izpopolnil, da lahko določa razdalje do najbolj oddaljenih ozvezdij svetovnega prostora. Andromeda s svojo meglo je edini otok izven naše Rimske ceste, ki ga lahko še vidimo s prostim očesom, in obenem pač najbolj oddaljeni stvar, ki ga lahko spoznamo brez pripomočka.

Naj nas presenetijo in začudijo še nekatere številke! Premer zvezdnate spirale Andromede megle znaša kakih 80.000 svetlobnih let, torej podobno kakor v našem sistemu Rimska cesta. Vsa Andromedina megla ima tolikšno svetlobno moč kakor 660 milijonov Sonc, njena gnota pa je tolikšna kakor 30 milijard Sonc skupaj. Leta 1885 so odkrili v tem daljnem sistemu posebno svetlo in novo zvezdo; njena svetlobna moč prekaša Sonce stotimikrat. Sledila pa so še nadaljnja odkritja. Te nove zvezde so posebno čudne zato, ker iz doslej neznanega vzroka nenadoma pojačujejo svojo svetlobo. Tudi te nove zvezde potrjujejo oddaljenost 700.000 svetlobnih let. Celotna podoba tega svetovnega otoka se nam bliža s hitrostjo 30 km na sekundo. Andromedina megla je med redkimi stvari svoje vrste, ki se bliža Soncu, kajti daleč pretežna večina ostalih ozvezdij se nam oddaljuje.

Naj še omenimo, da bo 23. t. m. ob 23. uri nastopila jesen svojo vlogo. Prišel je čas jesenskega enakonočja. Na večernem nebu bo proti koncu meseca ob 21.30 poletnega časa vzhajal planet Mars kot svetla rdeča zvezda nad rdečkasto stalnico Aldeberanom v znamenju Bika, s katerim tvori zelo lep par.

Okusno vino iz robidnic

Najnovejša številka »Kmetovalca«, glasila Kmetijske družbe v Ljubljani, prinaša med obilnimi drugim gradivom naslednji članek, ki bo brez dvoma zanimal našo gospodinjico:

Robidnice so dober in prijeten sad, ker vsebuje razen sladkorja (6 odstotkov) in kisline (8 odstotkov) tudi mnogo vitaminov, železa in in fosforja ter se zaradi tega priporočajo otrokom in slabokrvnim.

Razen divje robidnice poznamo tudi doma